

Lönestrukturstatistik, statlig sektor

2001

AM0104

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Arbetsmarknad.

A.2 Statistikområde

Löner och arbetskostnader

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Myndighet/organisation: Medlingsinstitutet

Kontaktperson: Christina Eurén

Telefon: 08-545 292 40

Telefax: 08-650 68 36

E-post: christina.euren@mi.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån

Kontaktperson: Fredrik Strohkirch

Telefon: 019-17 61 09

Telefax: 019-17 69 76

E-post: fredrik.strohkirch@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

A.9 EU-reglering

Ingen regulation styr undersökning, men flera av undersökningsvariablerna ingår i undersökningen Structure of earnings survey. För denna senare undersökning finns en regulation, Rådets förordning (EG) nr 2744/95, av den 27 november 1995, om statistik över löners struktur och fördelning.

A.10 Syfte och historik

Denna undersökning ingår i SCB:s löpande strukturlönestatistik och avser löner och sysselsättning inom statlig sektor 2001. Syftet med undersökningen är att årligen belysa löner och sysselsättning inom staten i termer av nivå, utveckling och struktur.

För tjänstemän med statligt reglerad lön har sysselsättningsstatistik på riksnivå funnits hos SCB sedan 1954 och regional statistik på kommunnivå sedan 1966/67. Lönestatistik har funnits hos SCB sedan början av 1970-talet. Från och med 2001 produceras denna statistik av SCB på uppdrag av Medlingsinstitutet (MI), som ansvarar för officiell statistik inom området.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används som utvärderings- och planeringsunderlag på såväl riks- som regionalnivå men även för analyser av lönestruktur och annan jämförande lönestatistik. Huvudsakliga användare av statistiken är massmedia, departement, Medlingsinstitutet, Nationalräkenskaperna vid SCB, Arbetslivsinstitutet, NUTEK, Statskontoret m.fl. Materialet används även för internationell rapportering.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen är en totalundersökning. Arbetsgivarverket samlar in individuppgifter från samtliga statliga myndigheter. Efter viss granskning och bearbetning vidarebefordras dessa uppgifter till SCB.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Medlingsinstitutet (MI) ansvarar för eventuella förändringar.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Detta Statistiska meddelande (SM) ingår i SCB:s löpande strukturlönestatistik och avser löner och sysselsättning inom statlig sektor 2001. Syftet är att årligen belysa löner och sysselsättning inom staten i termer av nivå, utveckling och struktur.

För tjänstemän med statligt reglerad lön har sysselsättningsstatistik på riksnivå funnits hos SCB sedan 1954 och regional statistik på kommunnivå sedan 1966/67. Lönestatistik har funnits hos SCB sedan början av 1970-talet.

Arbetsgivarverket samlar in individuppgifter från samtliga myndigheter. Efter viss granskning och bearbetning vidarebefordras dessa uppgifter till SCB. Statistiken används som utvärderings- och planeringsunderlag på såväl riks- som regionalnivå men även för analyser av lönestruktur och annan jämförande lönestatistik. Huvudsakliga användare av statistiken är massmedia, departement, Medlingsinstitutet, Nationalräkenskaperna vid SCB, Arbetslivsinstitutet, NUTEK, Statskontoret m.fl. Materialet används även för internationell rapportering.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken redovisar framför allt medel- och medianlöner för olika grupper av statsanställd personal men också antal sysselsatta för respektive grupp. Indelningen i grupper görs bland annat efter ålder, kön, utbildning och yrke.

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen omfattar samtliga anställda inom statlig förvaltning, sysselsatta vid institutioner hänförliga till statlig sektor samt sysselsatta vid socialförsäkringsfonder den 1 september 2001. Anställda inom statliga aktiebolag och affärsverk ingår ej i undersökningen. Dessa ingår i undersökningen för privat sektor. I den redovisade statistiken används två olika undersökningspopulationer, en för statistiken över sysselsättning och en för statistiken över löner enligt definitionerna nedan:

1) I sysselsättningspopulationen omfattar samtliga anställda arbetstagare inom den statliga sektorn den 1 september 2001 förutom:

- Tjänstlediga som fick lön utbetald under redovisningsmånaden
- Utlandsanställda

2) Lönepopulationen utgår från sysselsättningspopulationen men avgränsas vidare genom att endast personer som under mät månaden fyllt 18 men ej 65 år ingår. Dessutom exkluderas följande:

- Arvodesanställda
- Anställda med en tjänstgöringsomfattning som är mindre än 5 procent

1.1.2 Variabler

Variabelinnehållet beskrivs i alfabetisk ordning. Variabler och begrepp markerade med kursiv eller fet stil i löpande text finns definierade under egen rubrik.

Grundlön

Med grundlön avses avtalad lön inklusive **fasta lönetillägg**. I det fall tjänstgöringens omfattning ej avser heltid räknas grundlönen om till heltid. Grundlönen räknas per individ om till att motsvara heltid med hjälp av **tjänstgöringens omfattning**.

Fasta lönetillägg

Med fasta lönetillägg avses huvudsakligen tillägg som är knutna till anställningens tjänst och oberoende av arbetstidens förläggning.

Heltidspersoner

Antalet heltidspersoner i en redovisningsgrupp beräknas som summan av **tjänstgöringens omfattning** för de anställningar som tillhör redovisningsgruppen i undersökningsmaterialet. Till exempel summeras två anställningar med 60% respektive 40% tjänstgöringsomfattning inom ett visst län till en heltidsperson i detta län.

Kommun

Med Kommun avses i normalfallet anställningens tjänsteställe. Kommunindelningen följer 2001 års regionala indelning.

Kön

Kvinna, man.

Län

Med län avses i normalfallet individens tjänsteställe. Länsindelningen följer 2001 års regionala indelning.

Myndighet

Myndigheterna redovisas enligt Sveriges statskalender 2001.

Månadslön

Med månadslön avses anställningens sammanlagda grundlön plus **rörliga lönetillägg** samt naturaförmåner. Övertidsersättning ingår ej. I det fall tjänstgöringens omfattning ej avser heltid räknas grundlönen och de rörliga lönetilläggen om till heltid.

Offentlig sektor

Med offentlig sektor avses Primärkommunala, Landstingskommunala och Statliga verksamhetsområden.

Rörliga lönetillägg

Med rörliga lönetillägg avses tillägg knutna till arbetstidens förläggning, t.ex. OB, jour- och beredskapsersättning. Även vissa övriga, svårklassificerade tillägg förs hit.

Statlig verksamhet

Statistiken delas upp i statlig verksamhet och övrig statligt lönereglerad verksamhet. Övrig statligt lönereglerad verksamhet är verksamhet där staten ej är huvudman men statlig lönereglering gäller.

Sysselsatta

Antal sysselsatta i redovisningsgruppen. Som sysselsatt räknas samtliga den 1 september 2001 anställda arbetstagare inom statlig förvaltning, sysselsatta vid institutioner hänförliga till statlig sektor samt sysselsatta vid socialförsäkringsfonder.

Tjänstebenenämning

Redovisning sker utifrån Arbetsgivarverkets Tjänstebenenämningsskod.

Tjänstgöringens omfattning

Med tjänstgöringens omfattning avses faktisk tjänstgöringstid i förhållande till heltid för en individ under mät månaden. Med heltidstjänstgörande avses den som är heltidsanställd utan **partiell tjänstledighet**. Med deltidstjänstgörande avses den som är antingen *i*) heltidsanställd med partiell tjänstledighet eller *ii*) deltidstjänstgörande med eller utan partiell tjänstledighet. Med tjänstledig avses den vars inrapporterade tjänstledighet är 100 procent av den överenskomna tjänstgöringens omfattning. Tjänstgöringens omfattning kan ej överstiga 100 procent.

Partiell tjänstledighet

Med partiell tjänstledighet avses föräldraledighet enligt lagen om allmän försäkring, lagen om rätt till ledighet för vård av barn m.m. eller på grund av delpension, förtidspension, utbildning etc.

Utbildning

Klassificering av utbildningens nivå och inriktning för den högsta utbildningen har skett enligt Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN 2000). Uppgift om individernas utbildning har hämtats från SCB:s utbildningsregister, 2000 års version.

Yrke

Klassificering av yrke har skett enligt SSK 96 som ansluter nära till den

internationella yrkesnomenklaturen ISCO-88.

Ålder

Med ålder avses uppnådd ålder under mät månaden.

1.1.3 Statistiska mått

Sysselsättningsuppgifterna redovisas dels med *antal* sysselsatta, dels med *förändring* av antal sysselsatta från föregående år. Löneuppgifterna redovisas med *medellön*, *median*, *undre* och *övre kvartil* samt *förändring* från föregående år. Medellön beräknas som summan av individernas lön dividerat med antalet individer. Med undre kvartil, median och övre kvartil avses den lön som 25 %, 50 % respektive 75 % av anställningarna befinner sig under.

1.1.4 Redovisningsgrupper

I SM-statistiken görs framförallt indelningar efter kön, yrke, region och utbildning. Indelningar efter, ålder, tjänstgöringens omfattning, anställningsform och månadslön förekommer också. Specialbearbetningar kan göras på en finare redovisningsnivå eftersom materialet är totalräknat.

1.1.5 Referenstider

Huvuddelen av uppgifterna avser den 1 september 2001. För tjänstemän vid universitet och högskolor gäller dock uppgifterna för oktober månad.

1.2 Fullständighet

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistikens tillförlitlighet är i huvudsak god. Variabeln tjänstebenenämning har hos vissa myndigheter inte samma betydelse som tidigare. De har istället övergått till att koda personalen med TNS-kod. Detta har inneburit vissa kvalitetsförsämringar av tjänstebenenämningen. Något mått på kvalitetsförändringen har dock inte gått att få fram.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Täckningsfel uppstår då rampopulationen inte överensstämmer med målpopulationen.

Övertäckning utgörs av anställda som inte tillhör målpopulationen men som ändå kommit med i undersökningen. Timavlönad personal som var anställd under september men ej från och med 1 oktober faller in i denna kategori.

Övertäckning inbegriper även dubbelredovisad personal, d.v.s. de arbetstagare som uppehåller mer än en tjänst.

Undertäckning utgörs av anställda som tillhör målpopulationen men som inte kommit med i undersökningen. Timavlönad personal som anställdes från och med 1 september samt ett mindre antal anställda under övriga centrala överenskommelser berörs.

2.2.3 Mätning

Mätfel uppstår när felaktiga uppgifter lämnats och inte rättats i granskningen.

Olika former av rörliga tillägg som för vissa yrkesgrupper är svåra att periodisera, vilket kan ses som en typ av mätfel Ingen studie har dock utförts för att kartlägga mätfelens omfattning och storlek.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfall utgörs av icke inrapporterade anställda samt anställda från vilka mätvärden saknas. Storleken på dessa fel har ej beräknats.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel uppkommer t.ex. i samband med dataregistrering och granskning. Materialet granskas av Arbetsgivarverket. Storleken på dessa fel har ej beräknats.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden är gjorda.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Inga osäkerhetsmått redovisas.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Publicering sker årligen.

3.2 Framställningstid

Ca 7 månader från det att Arbetsgivarverket i oktober 2001 samlade in uppgifterna tills det att SCB publicerar SM.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Från och med år 2000 redovisas Svenska kyrkans personal under privat sektor och finns därmed inte med i statistiken för den statliga sektorn. Från och med 2000 redovisas sysselsatta vid institutioner hänförliga till statlig sektor samt sysselsatta vid socialförsäkringsfonder i den statliga undersökningen.

Till undersökningen avseende 2000 ändrades definitionen av sysselsatta.

Tidigare ingick tjänstlediga och utlandsanställda. Dessa förändringar medförde att antalet sysselsatta minskade med cirka 8 800 personer. Även definitionen av lönepopulationen förändrades till 2000 års undersökning. Fr.o.m. år 2000 ingår timanställda i lönepopulationen. De affärsdrivande verken; Luftfartsverket, Sjöfartsverket, Svenska kraftnät och Statens järnvägar, redovisas under privat sektor. Detta innebär att antalet sysselsatta inom statlig sektor har minskat med ca 15 600 personer.

Översättning till SSKYK av de anställdas yrkesuppgifter, görs antingen utifrån TNS - kod eller tjänstebenenämning. Tillförlitligheten i yrkesredovisningen påverkas av användningen av dessa båda system. Tyngdpunktsförskjutningar mellan dessa båda system gör att jämförelser över åren kan bli missvisande för enskilda yrkesgrupper.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Full jämförbarhet mellan grupper föreligger inte fullt ut.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

SCB producerar även motsvarande statistik för den resterande delen av offentlig sektor samt för arbetare respektive tjänstemän inom den privata sektorn. Detta redovisas dels i form av Statistiska meddelanden för respektive undersökning (Löner och sysselsättning inom Primärkommunal sektor, Landstingskommunal sektor, Arbetare inom privat sektor samt Tjänstemän inom privat sektor) och dels i boken "Lönestatistisk årsbok". Boken är en årlig utgåva där SCB sammanställer lönestatistik för hela den svenska arbetsmarknaden. Vid jämförelser mellan de olika Statistiska meddelandena måste olikheter i lönebegrepp, populationsavgränsning och mätperiod beaktas.

SCB publicerar även Kortperiodisk löne- och sysselsättningsstatistik inom statlig sektor. Denna undersökning redovisar månadsvis statistik i form av ett Statistiskt meddelande (Am 17).

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Den huvudsakliga redovisningen av löne- och sysselsättningsstatistiken för statlig sektor görs i SM (Am 50) och i de statistiska databaserna. Dessutom görs statistiken tillgänglig i ett par tabeller i Statistisk årsbok. Uppgifter baserade på det insamlade materialet publiceras dessutom i Lönestatistisk årsbok. Publikationerna kan beställas hos SCB:s publikationstjänst i Örebro, tfn 019-17 68 00 eller fax 019-17 60 28.

5.2 Presentation

I det statistiska meddelandet redovisas statistiken framförallt i tabellform, men en sammanfattning av löne- och sysselsättningsstatistiken görs även i textform där övergripande resultat redovisas med hjälp av diagram.

5.3 Dokumentation

Dokumentation finns för produkten.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare, utredare m.fl. kan eventuellt efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning. Personnummer lämnas dock aldrig ut på grund av sekretesskäl.

5.5 Upplysningstjänster

Fredrik Strohkirch, tfn 019-17 61 09, e-post fredrik.strohkirch@scb.se vid programmet för Lönestruktur- och yrkesstatistik, SCB 701 89 Örebro
2004-05-11